

Το σχέδιο «VOTE | Συμμετοχή των πολιτών για την ΕΥΡΩΠΗ – Ευρωεκλογές και ενεργή διαμόρφωση για το μέλλον της Ευρώπης» χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη του Προγράμματος «Ευρώπη για τους Πολίτες»

Σε 4 ευρωπαϊκές πόλεις πραγματοποιήθηκαν συνολικά 28 εκδηλώσεις στο πλαίσιο του προγράμματος. Ταξινομούνται σε αυτές τις 4 πόλεις:

Όλες οι εκδηλώσεις

Συμμετοχή: Στις εκδηλώσεις συμμετείχαν συνολικά 2.350 συμμετέχοντες/ουσες. Από αυτούς, 540 ήταν από την πόλη Ιένα (Γερμανία – κρατίδιο Θουριγγίας), 660 από την πόλη Μέχελεν (Βέλγιο), 460 από την πόλη Αθήνα/ Κηφισιά (Ελλάδα) και 690 από την πόλη Πλέβεν (Βουλγαρία).

Τόπος / ημερομηνία: Οι εκδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν από 15.07.2018 έως 15.10.2019 σε αυτές τις πόλεις και χώρες.

Σύντομη περιγραφή: Ο προγραμματισμός κοντά στις επερχόμενες εκλογές στο Βέλγιο, τη Βουλγαρία, την Αθήνα και την Ιένα, καθώς και οι ευρωπαϊκές εκλογές έδωσαν τη δυνατότητα να πραγματοποιηθούν όλες οι δραστηριότητες σε ένα κλίμα αυτο-αποτελεσματικότητας και το θέμα της «συμμετοχής των πολιτών» ήταν επίκαιρο. Οι ευρωεκλογές τον Μάιο του 2019 καθώς και οι δημοτικές και κοινοβουλευτικές εκλογές στην Ευρώπη τα τελευταία δύο χρόνια - και ιδίως οι εκλογές στις συμμετέχουσες πόλεις και χώρες καταδεικνύουν ότι τα δεξιά κόμματα έχουν μεγάλη απήχηση. Απευθύνονται προφανώς σε πολίτες που δεν έχουν την ευκαιρία να ακουστούν, όταν ασκούν την κριτική τους ή εκφράζουν τις ανησυχίες και τις απόψεις τους. Πολύ πιο σημαντική καθίσταται η συζήτηση για τη δημοκρατία και τη συμμετοχή των πολιτών. Με το πρόγραμμα VOTE, η κοινοπραξία ήταν σε θέση να βοηθήσει τους πολίτες να ακουστούν, να εμπλακούν και να αναδειχθούν. Μέσω διεθνών συνδιασκέψεων, συναντήσεων και συζητήσεων, πραγματοποιήθηκε μια διεθνική και πολιτιστική συνδιάσκεψη που διασφαλίζει μακροπρόθεσμο αντίκτυπο και δημιουργεί ευρωπαϊκή ταυτότητα. Ναι, ήμασταν και είμαστε ενωμένοι: σε μια Ευρώπη, στη δημοκρατία, στον τρόπο συνύπαρξής μας και στον αγώνα μας για τα προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπίσουν οι εκλεγμένοι αντιπρόσωποι του λαού από κοινού με τους πολίτες. Κάποια έντυπα συμμετοχής υπάρχουν ήδη. Ωστόσο, δεν χρησιμοποιούνται συχνά – όπως π.χ. ο τρόπος παρουσίασης. Απαιτεί δέσμευση και αυτό σημαίνει χρόνο, σκέψη και δράση. Με το πρόγραμμα VOTE, η κοινοπραξία παρείχε τις εξής δυνατότητες συμμετοχής: εργαστήρια, συνεντεύξεις στους δρόμους, συζητήσεις με και χωρίς εκπροσώπους της πολιτικής – ειδικά με τους νέους πολίτες, αλλά και ανταλλαγή απόψεων ανάμεσα σε διαφορετικές γενιές. Υπάρχουν πολύ λίγες τέτοιες δυνατότητες – αυτή είναι η ομόφωνη γνώμη όλων των εμπλεκόμενων. Συνεπώς, οι δραστηριότητες και οι εκδηλώσεις θα διασφαλίσουν μακροπρόθεσμο αντίκτυπο, διότι ειδικά στις συζητήσεις, οι δηλώσεις των εθνικιστικών κομμάτων αποκαλύφθηκαν. Οι συναντήσεις και οι εκθέσεις σε αυτές τις χώρες και πόλεις, προωθούν την κατανόηση της αντίστοιχης άλλης κατάστασης στην Ευρώπη. Στην Ελλάδα/ Αθήνα ήταν ιδιαίτερα

εμφανής η έλλειψη αλληλεγγύης από την πλευρά της Ευρώπης προς τις μεσογειακές χώρες στο ζήτημα της μετανάστευσης. Στη Βουλγαρία/ Πλέβεν, ένας σχολικός διευθυντής απηύθυνε έκκληση για το γεγονός ότι δεν έχει υπάρξει ποτέ μάθημα πολιτικής αγωγής από τη δημοκρατική αλλαγή μέχρι σήμερα. Αυτό είναι επειγόντως αναγκαίο. Στο Μέχελεν/ Βέλγιο, η επιθυμία των κομμάτων για εξουσία ήταν πολύ ξεκάθαρη – κυρίως στα αποτελέσματα των κοινοβουλευτικών εκλογών: ακόμα δεν υπάρχει κυβέρνηση και στη Γερμανία/ Ιένα, ο λαϊκισμός και ο ριζοσπαστισμός συζητήθηκαν και οι πολίτες παλεύουν να ακουστούν. Μέσω αυτής της κατανόησης θα μπορούσαν να αναπτυχθούν η ανοχή και ο σεβασμός και η θέση ότι είμαστε όλοι ΕΥΡΩΠΗ. Η συμμετοχή των πολιτών χρειάζεται δημοκρατική ωρίμανση. Αυτός ο στόχος της ωρίμανσης της δημοκρατίας είναι μια «επίπτωση» που επιθυμούμε στην κοινοπραξία με όλους εκείνους που τον έχουν αναγνωρίσει και εκφράσει. Είναι ένας μακροπρόθεσμος στόχος και ένα καθήκον που πρέπει να ξεκινήσει με τις παρορμήσεις και τις συζητήσεις του προγράμματος VOTE. Το έγγραφο προβληματισμού περιέχει αυτόν τον στόχο και παραδόθηκε στους πολιτικούς. Στην ιστοσελίδα του προγράμματος τεκμηριώνονται όλες οι δραστηριότητες, τα αποτελέσματα των εργαστηρίων καθώς και το έγγραφο προβληματισμού σε όλες τις εθνικές γλώσσες. Συνεχίζει να εξυπηρετεί τη διάδοση του προγράμματος VOTE, τις δραστηριότητές του και τις παρορμήσεις του. Εκτός από το έγγραφο προβληματισμού, οι δραστήριοι πολίτες στα σχολεία, στα πανεπιστήμια, στους δρόμους, στα εργαστήρια και στις συζητήσεις και τις ανταλλαγές απόψεων σε μουσεία και δημόσια κτίρια ήταν οι σημαντικότεροι παράγοντες διάδοσης του προγράμματος VOTE. Συμμετείχαν, συνεργάστηκαν και θα συνεχίσουν να συνεργάζονται. Έχουν διαδώσει το πρόγραμμα VOTE και θα διασφαλίσουν τον μακροπρόθεσμο αντίκτυπό του για τον εαυτό τους και για το περιβάλλον τους.

Όλοι οι εταίροι συνέβαλαν με τη δέσμευσή τους, την αξιοπιστία τους και τα καλέσματά τους προς τους πολίτες, τους πολιτικούς και την κοινωνία και προς όλους τους τοπικούς εταίρους, στην καλύτερη κατανόηση της ΕΥΡΩΠΗΣ και των πολιτών της. Οι προκλήσεις παραμένουν: στις 15.11.2019, το Γερμανικό Συμβούλιο Πολιτών υπέβαλε έκθεση στον Πρόεδρο της Ομοσπονδιακής Βουλής, σύμφωνα με την οποία η συμμετοχή των πολιτών θεωρείται ως το σημαντικότερο καθήκον της δημοκρατίας. Το πρόγραμμα VOTE έχει ήδη συμβάλει σημαντικά σε αυτή την κατεύθυνση με τις δραστηριότητες και τις εκδηλώσεις του.

Εκδήλωση 1

Συμμετοχή: Στην εκδήλωση συμμετείχαν 660 πολίτες από την πόλη Μέχελεν (Βέλγιο). Κατά τη διάρκεια του προγράμματος πραγματοποιήθηκαν επτά εκδηλώσεις.

Σύντομη περιγραφή: Ακόμη και πριν την πρώτη συνάντηση στο Μέχελεν, όλοι οι εταίροι διοργάνωσαν εργαστήρια σχετικά με το θέμα στις πόλεις τους, τα οποία αφορούσαν το θέμα αυτής της αδελφοποίησης. Τον Αύγουστο διεξήχθησαν στο Μέχελεν συνεντεύξεις στο δρόμο και συζητήσεις μέσα σε λεωφορεία σχετικά με τη συμμετοχή των πολιτών και τις εκλογές. Στη διαδρομή με το λεωφορείο ανάμεσα στο Μέχελεν και την Αμβέρσα, ερωτήθηκαν πολίτες όλων των ηλικιών με τη βοήθεια του ερωτηματολογίου της κοινοπραξίας σε διαφορετικές μέρες και ώρες. Ένα καθημερινό μέρος χωρίς προηγούμενο. Στις 14/10/2018 πραγματοποιήθηκαν στο Βέλγιο δημοτικές και περιφερειακές εκλογές.

Επικρατούσε ένα κλίμα στο οποίο η υποχρέωση του εκλέγειν και η συμμετοχή των πολιτών στην πολιτική εκφράστηκαν με επιθετικό τρόπο. Η διεθνής συνάντηση πραγματοποιήθηκε περίπου 3 εβδομάδες νωρίτερα, από 17-20/9/2018 στο Μέχελεν. Κατά τη διάρκεια της διεθνούς συνάντησης, ανταλλαγής απόψεων και της παρουσίασης των αποτελεσμάτων του σεμιναρίου, αποσαφηνίστηκαν πλήρως οι μεγάλες διαφορές ανάμεσα στις χώρες και τις πόλεις. Στη δημόσια συζήτηση, μπορέσαμε

να κερδίσουμε τόσο τον αντιπρόσωπο της πόλης, Ratsher De Nijn, όσο και τον Manu Claeys από την πλατφόρμα πολιτών της Αμβέρσας. Παρουσιάστηκε η «έννοια» της συμμετοχής των πολιτών στο Μέχελεν και συζητήθηκαν άλλες επιλογές από κοινού με φοιτητές και ενδιαφερόμενους πολίτες, καθώς και με τους διεθνείς επισκέπτες. Ιδιαίτερα συναρπαστική ήταν η παρουσίαση του «μοντέλου χταπόδι», το οποίο πρόκειται να εφαρμοστεί από την πρωτοβουλία πολιτών της Αμβέρσας «Ένα μέλλον για τη δημοκρατία – Περί σημασίας της συμμετοχής των πολιτών και ο ακτιβισμός των πολιτών στον 21ο αιώνα».

Στο πλαίσιο του πολιτιστικού προγράμματος, πραγματοποιήθηκε εκτός από την ξενάγηση στο δημαρχείο του Μεχέλεν και μια επίσκεψη στον καθεδρικό ναό. Ο στόχος της ενεργούς συμμετοχής όσο το δυνατόν περισσότερων πολιτών όλων των ηλικιών στην Ευρώπη έχει επιτευχθεί χάρη στις εξαιρετικές επαφές με τους φοιτητές και τους ηλικιωμένους.

Εκδήλωση 2

Συμμετοχή: Στην εκδήλωση συμμετείχαν 690 πολίτες, και ειδικότερα 690 συμμετέχοντες/ουσες από την πόλη Πλέβεν (Βουλγαρία). Πραγματοποιήθηκαν 7 εκδηλώσεις κατά τη διάρκεια του προγράμματος.

Σύντομη περιγραφή: Όλοι οι εταίροι διοργάνωσαν στις πόλεις τους εργαστήρια σχετικά με το θέμα της συμμετοχής των πολιτών – νέες δυνατότητες μέσω της «Ανοιχτής Διακυβέρνησης». Τα αποτελέσματα παρουσιάστηκαν και συζητήθηκαν σε διεθνές συνέδριο στο Πλέβεν. Στις 12 και 17 Μαρτίου 2019 περισσότεροι από 200 μαθητές και μαθήτριες είχαν τη δυνατότητα να συμμετάσχουν στο Πλέβεν στη διεξαγωγή εργαστηρίων και δημοσκοπήσεων. Με αυτή την εύκολης πρόσβασης μορφή προετοιμασίας, διατυπώθηκαν σαφείς ευχές τόσο για τη βουλγαρική όσο και για την ευρωπαϊκή πολιτική: πρέπει να εισαχθεί η πολιτική αγωγή στα σχολεία και να καταπολεμηθεί η διαφθορά. Στην Ευρώπη πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στους νέους πολίτες και να καταπολεμηθεί η ανεργία των νέων. Για να μην συνεχίσει η Βουλγαρία να «αιμορραγεί», πρέπει να συμβεί κάτι στην Ευρώπη στο σύνολό της. Η δεύτερη διεθνής συνάντηση πραγματοποιήθηκε στο Πλέβεν μεταξύ **18-19 Μαρτίου 2019 (Πλέβεν, Βουλγαρία)**. Ο δήμαρχος καλωσόρισε προσωπικά όλους τους διεθνείς προσκεκλημένους και συζήτησε μαζί τους. Από κοινού με τους εταίρους διεξήχθησαν δύο δημόσιες συζητήσεις. Στο σχολείο Intelekt έλαβαν μέρος πάνω από 100 νέοι πολίτες διαφορετικών ηλικιών. Ένα εξαιρετικό θέμα ήταν η δικαιοσύνη ως προς τη συμμετοχή: Θα πρέπει να καθοριστεί ανώτερο ηλικιακό όριο άσκησης του εκλογικού δικαιώματος, έτσι ώστε η εκλογική συμμετοχή των γενεών να αντιστοιχεί στη δημογραφική εικόνα; Πολλοί τάχθηκαν υπέρ και συζήτησαν με τους ευρωπαϊκούς προσκεκλημένους σχετικά με την υποχρεωτική ψήφο στο Βέλγιο ως παρωχημένη πρακτική. Παρουσιάστηκαν οι υποψήφιοι για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και συζητήθηκαν οι δυνατότητες και οι επιθυμίες της συμμετοχής των πολιτών.

Το δεύτερο διεθνές συνέδριο πραγματοποιήθηκε στο κατάμεστο φουαγιέ της γκαλερί Iliia Beshkon. Θέμα: «Ανοιχτή Διακυβέρνηση και άλλες δυνατότητες συμμετοχής των πολιτών». Πάνω στο βήμα, εκπρόσωποι του πολιτικού κόσμου και της εκπαιδευτικής κοινότητας από το Πλέβεν και τη Σόφια ήταν έτοιμοι για συζήτηση. Η ανάγκη για πολιτική αγωγή κατέστη γρήγορα σαφής – αλλά ο διευθυντής ενός γυμνασίου στο Πλέβεν παρατήρησε ότι, δυστυχώς, δεν υπάρχει ξεχωριστό μάθημα «Πολιτικής». «Ποιός θα έπρεπε επίσης να εκπαιδεύσει τους εκπαιδευτικούς μετά τη δημοκρατική αλλαγή»; Η κατάσταση αυτή θεωρήθηκε επίσης ως ένα πολύ σημαντικό ερέθισμα από την κοινοπραξία στο έγγραφο προβληματισμού. Εδώ συζητιούνται επίκαιρα θέματα – και μια μορφή

πολιτικής εκπαίδευσης. Οι ομάδες συζητήσεων συμμετείχαν επίσης στις δράσεις Speakers Corner και εμπλούτισαν τη σύσκεψη με τις θέσεις και τις αντιθέσεις τους εδώ στην γκαλερί. Λόγω της χρονικής εγγύτητας με τις ευρωεκλογές, η Ευρώπη ήταν, αφενός, το θέμα και η σημασία της για τους νέους στη Βουλγαρία. Οι εκδηλώσεις συνοδεύτηκαν και διαδόθηκαν με ανταποκρίσεις σε έντυπα μέσα ενημέρωσης και με αρκετές ραδιοφωνικές αναφορές.

Εκδήλωση 3

Συμμετοχή: Στην εκδήλωση συμμετείχαν 460 πολίτες, ειδικότερα 460 συμμετέχοντες/ουσες από την Αθήνα/ Κηφισιά (**Ελλάδα**). Διοργανώθηκαν 7 εκδηλώσεις κατά την περίοδο του προγράμματος.

Σύντομη περιγραφή: Η τρίτη συνάντηση πραγματοποιήθηκε **στις 20-21/5/2019 στην Κηφισιά/ Αθήνα** (Ελλάδα) πριν από τις ευρωεκλογές. Στη βόλτα στο κέντρο της πόλης, υπήρχαν προεκλογικά περίπτερα διαφόρων κομμάτων και όλοι οι πολίτες είχαν την αίσθηση της «σύμπραξης». Στην Ελλάδα, οι αυτοδιοικητικές εκλογές έλαβαν χώρα ταυτόχρονα με τις ευρωεκλογές. Όλοι οι συμμετέχοντες και οι επισκέπτες ήταν σε θέση να πάρουν μια ιδέα για την τρέχουσα κατάσταση στην Ελλάδα από τις συζητήσεις στα προεκλογικά περίπτερα, ανταλλάσσοντας απόψεις και συζητώντας. Η ΜΚΟ Educocomart οργάνωσε τις δημοσκοπήσεις πολιτών και τις συζητήσεις για την πόλη, όπου εκπροσωπούνται όλες οι γενιές. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε μια εσωτερική διαδικασία διαλόγου με το τον πρόεδρο Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Κηφισιάς Σταύρο Ζαπάντη και τον πρόεδρο Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κηφισιάς Παντελή Παπανικολόπουλο στο δημαρχείο κατά την έναρξη των συναντήσεων. Το διεθνές δημόσιο συνέδριο είχε θέμα «Συμμετοχή των πολιτών και ευρωεκλογές ενόψει του ευρωσκεπτικισμού». Στη συζήτηση τέθηκαν η έλλειψη αλληλεγγύης της Ευρώπης σχετικά με το μεταναστευτικό ζήτημα και το χαμηλό βασικό εισόδημα – εδώ ειδικότερα οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι. Έγινε εκτίμηση για το μεταναστευτικό ζήτημα: «Οι τελευταίες κυβερνήσεις χρησιμοποίησαν τους πρόσφυγες – και συνεχίζουν να το κάνουν – δίνοντάς τους άδειες διαμονής χωρίς να τους ζητάνε τα υποχρεωτικά έγγραφα για να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα στις εκλογές. Με αυτόν τον τρόπο, οι κυβερνήσεις κερδίζουν δύναμη. Το γεγονός αυτό δεν είναι μυστικό, οι κυβερνήσεις εξακολουθούν να διαμαρτύρονται, αλλά συνεχίζουν να εφαρμόζουν αυτή την τακτική. Αυτή η συχνά υφέρπουσα κατάσταση είναι ίσως και ένας λόγος για τον μεγάλο προβληματισμό για το κατά πόσο η Ευρώπη θα καταφέρει να βρει λύσεις σε αυτά τα ζητήματα. Εκτός από το ζήτημα της μετανάστευσης, τέθηκε και συζητήθηκε το πρόβλημα της υψηλής ανεργίας των νέων: «Τα παιδιά μας μεταναστεύουν επειδή δεν έχουν δυνατότητα μόρφωσης στην Ελλάδα και δεν βλέπουν κανένα μέλλον». Η δημόσια συζήτηση εμπλουτίστηκε από τις εισηγήτριες των προγραμμάτων «europa direkt» και «αυτή τη φορά ψηφίζω». Ενθάρρυναν τους συμμετέχοντες/ουσες να δράσουν ενεργά στην Ευρώπη και για την Ευρώπη. Η εκδήλωση αυτή προσέγγισε ιδιαίτερα νέους από την Κηφισιά/ Αθήνα.

Η πρόσκληση στον κόσμο και η διάδοση των δραστηριοτήτων, των δράσεων, των δημοσκοπήσεων και των διεθνών εκδηλώσεων έγινε με τη βοήθεια των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Εκτός από τις καταχωρήσεις στα έντυπα μέσα ενημέρωσης, αυτό ήταν ένα πολύ δημοφιλές κανάλι διάδοσης.

Εκδήλωση 4

Συμμετοχή: Στην εκδήλωση συμμετείχαν 540 πολίτες, και ειδικότερα 540 συμμετέχοντες από την πόλη Ιένα (**Γερμανία**). Πραγματοποιήθηκαν 7 εκδηλώσεις κατά τη διάρκεια του προγράμματος.

Σύντομη περιγραφή: Η τέταρτη και τελική συνάντηση πραγματοποιήθηκε μετά τις ευρωεκλογές από τις **10-12/9/2019 στην Ιένα** (Γερμανία) – πριν από τις εκλογές στη Θουριγγία. Ήδη στο εργαστήριο συμμετείχαν πολλοί μαθητές – ιδίως μελλοντικοί δάσκαλοι – που ζήτησαν περισσότερη δημοκρατία και κατά αυτόν τον τρόπο περισσότερες ευκαιρίες σύμπραξης και συμμετοχής των μαθητών στα ίδια τα σχολεία. Η συμμετοχή των πολιτών ως μορφή δημοκρατίας πρέπει επίσης να εφαρμόζεται και να ασκείται στις οικογένειες, αλλά και σε όλα τα «εκπαιδευτικά ιδρύματα» – και όχι μόνο στην ηλικία των 16 ή 18 ετών μέσω της ψηφοφορίας στις εκλογές. Στη δημόσια συζήτηση έλαβαν μέρος ο δήμαρχος προσωπικά και η καγκελάρια της Θουριγγίας με την Δρ. Βίντερ. Έθεσαν τα ερωτήματα των νέων πολιτών και προσκεκλημένων από τις πόλεις εταίρους. Η κ. Ντυπόντ από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν ήταν σε θέση να παραστεί αυτοπροσώπως, αλλά συνέβαλε στη συζήτηση με ένα τηλεοπτικό μήνυμα. Εκτός από την παρουσία των προσκεκλημένων από άλλες πόλεις, η παρουσία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου έκανε σαφή τη διάσταση αυτού του προγράμματος. Ειδικά οι νέοι πολίτες μπόρεσαν να συμμετάσχουν στην προετοιμασία και υλοποίηση των δημοσκοπήσεων στο δρόμο καθώς και στη συζήτηση και την ανταλλαγή απόψεων. Μετά τις δημοσκοπήσεις τα αποτελέσματα αναλύθηκαν και ολοκληρώθηκαν για την ιστοσελίδα του προγράμματος.

Ένα άλλο σημαντικό θέμα στη δημοσκόπηση ήταν ο λαϊκισμός και το δεξιό κόμμα Εναλλακτική για τη Γερμανία. Η ενασχόληση με τέτοιες, εν μέρει ρατσιστικές, δηλώσεις αποτελούσε επίσης μέρος των «συνομιλιών στο περιθώριο» με εταίρους και πολιτικούς.

Κατά τη διάρκεια της περιήγησης στην πόλη, οι επισκέπτες συναντήθηκαν επίσης με τον πρώην δήμαρχο της Ιένα και το αξιολύβαστο πανεπιστήμιο Φρήντχ Σίλλερ. Ο σύλλογος Δίκαιο στην Ευρώπη μπόρεσε να συζητήσει και να ανταλλάξει απόψεις με τους επισκέπτες από το Μέχελεν, το Πλέβεν και την Κηφισιά μαζί με τον δήμαρχο. Αυτό θα έχει μακροπρόθεσμα αποτελέσματα στο πλαίσιο της Ευρώπης.

Εκδήλωση 5 – Έγγραφο προβληματισμού

Συμμετοχή: Το περιεχόμενο και οι ιδέες για το έγγραφο προβληματισμού συνελέχθησαν από την αρχή σε όλες τις πόλεις και από όλες τις εκδηλώσεις. Στις δύο τελικές συσκέψεις μέσω skype με όλους τους εταίρους, η πρόταση του συντονιστή συζητήθηκε, διορθώθηκε και παρουσιάστηκε σε τελική έκδοση, η οποία είναι τώρα διαθέσιμη στους πολιτικούς εκπροσώπους σε όλες τις εθνικές γλώσσες και βρίσκεται στην ιστοσελίδα του προγράμματος.

Σύντομη περιγραφή: Από την αρχή, όλα τα εργαστήρια άρχισαν να συλλέγουν τα σχόλια και τις παρορμήσεις για το θέμα από όλους τους εταίρους. Ανταλλάσσονταν απόψεις στα συνέδρια και καταγράφονταν για το έγγραφο προβληματισμού. Επιπλέον, λήφθηκαν υπόψη σημαντικές συνεισφορές και διαπιστώσεις από τις συζητήσεις που κρίθηκαν σημαντικές. Αυτό επέτρεψε στον συντονιστή να καταρτίσει ένα προσχέδιο. Αυτό εγκρίθηκε με τη σειρά του κατά την τελευταία σύσκεψη μέσω skype και στη συνέχεια μεταφράστηκε και διανεμήθηκε στις εθνικές γλώσσες. Αυτό το έγγραφο προβληματισμού αναγνώρισε 1. τα κύρια προβλήματα που παρεμποδίζουν τη συμμετοχή των πολιτών και το ενδιαφέρον για τη συλλογικότητα. Αυτά τα επονομαζόμενα «εμπόδια» είναι τα ίδια σε ολόκληρη την Ευρώπη: η πολιτική και η απογοήτευση με τα κόμματα – εδώ συμπεριλαμβάνεται και ο ευρωσκεπτικισμός... Αναγνώρισε 2. τον σχετικά μεγάλο αριθμό ευκαιριών συμμετοχής και τελικά 3. τις παρορμήσεις από τις συζητήσεις: εδώ αναφέρονται κυρίως η αναγκαιότητα της δημοκρατικής εκπαίδευσης και η δημοκρατική ωριμότητα, η οποία με τη σειρά της σημαίνει ότι το μάθημα της πολιτικής πρέπει να συμπεριληφθεί στα βασικά προγράμματα σπουδών όσο το δυνατόν νωρίτερα. Επιπλέον, είναι σημαντικό για τους πολίτες να μην είναι αυτοαναφορική η πολιτική, αλλά να ασχολείται με τα ζητήματα που αφορούν τους πολίτες: α) ενέργεια και περιβάλλον· β) ανάπτυξη δημόσιων αστικών συγκοινωνιών,

καταπολέμηση της φτώχειας, της διαφθοράς και του ρατσισμού· γ) παροχές γήρατος και βασικές παροχές· δ) Ψηφιοποίηση και απασχόληση - και τέλος: θάρρος και ειλικρίνεια. Η κοινοπραξία έχει διαδώσει αυτό το έγγραφο και ταυτίζεται με το γεγονός ότι τόσο οι δήμοι όσο και οι φορείς της κοινοπραξίας εξακολουθούν να υποστηρίζουν αυτές τις παρορμήσεις πέρα από την χρονική διάρκεια του προγράμματος.

Εκδήλωση 6 - Αξιολόγηση

Συμμετοχή: Η τελική συνάντηση πραγματοποιήθηκε επίσης μέσω skype. Συμμετείχαν όλοι οι εταίροι.

Σύντομη περιγραφή: Στόχος ήταν να αξιολογηθούν οι εκδηλώσεις και οι δραστηριότητες στις τέσσερις πόλεις-εταίρους. Όλοι οι εταίροι είναι πολύ ικανοποιημένοι με την υλοποίηση των προγραμματισμένων δραστηριοτήτων και στόχων. Πρωτίστως, οι νέες επαφές με τους τοπικούς φορείς επέκτειναν το δίκτυο κάθε εταίρου σε τοπικό επίπεδο και στην Ευρώπη. Συζητήθηκε η σύνταξη των εκθέσεων και η ολοκλήρωση της ιστοσελίδας του προγράμματος με το περιεχόμενό του και λήφθηκαν αντίστοιχες συμφωνίες.

Οι συναντήσεις και οι εκθέσεις από τις χώρες και τις πόλεις προώθησαν την κατανόηση της διαφορετικής κατάστασης στην Ευρώπη. Στην Ελλάδα/ Κηφισιά (Αθήνα) έγινε ιδιαίτερα σαφής η έλλειψη αλληλεγγύης ανάμεσα στην Ευρώπη και στις μεσογειακές χώρες σχετικά με το ζήτημα της μετανάστευσης. Στη Βουλγαρία/ Πλέβεν, έκανε έκκληση ένας σχολικός διευθυντής σχετικά με το ότι δεν υπήρξε μάθημα πολιτικής αγωγής από την περίοδο της δημοκρατικής αλλαγής μέχρι σήμερα. Αυτό είναι επειγόντως αναγκαίο. Στο Μέχελεν/ Βέλγιο η προσπάθεια κατάληψης της εξουσίας από τα κόμματα έγινε πολύ σαφής – ειδικά στο αποτέλεσμα των εκλογών ανά κρατίδιο: δεν υπάρχει ακόμα κυβέρνηση και στη Γερμανία/ Ιένα συζητήθηκε ο λαϊκισμός και ο ριζοσπαστισμός και καταβλήθηκε προσπάθεια να ακουστούν οι πολίτες. Αυτή η κατανόηση επέτρεψε στην ανοχή και στον σεβασμό να αναπτυχθούν και στην άποψη ότι είμαστε όλοι ΕΥΡΩΠΗ. Η συμμετοχή των πολιτών απαιτεί δημοκρατική ωριμότητα. Αυτός ο στόχος της δημοκρατικής ωριμότητας είναι ένας «αντίκτυπος» που επιθυμούμε στην κοινοπραξία μαζί με όλους εκείνους που το έχουν αναγνωρίσει και συμφωνήσει.

Εκτός από το έγγραφο προβληματισμού και τις πολλές δημοσιεύσεις, οι ενεργά εμπλεκόμενοι πολίτες σε σχολεία, πανεπιστήμια, στους δρόμους, σε εργαστήρια και σε ομιλίες και συζητήσεις σε μουσεία και δημόσια κτίρια ήταν οι σημαντικότεροι παράγοντες διάδοσης του προγράμματος VOTE. Συμμετείχαν, συνέπραξαν και θα συνεχίσουν να συμπράττουν. Έχουν εξαπλώσει το VOTE και θα φροντίσουν να έχει μακροπρόθεσμα αποτελέσματα για τους ίδιους και το περιβάλλον τους.